

„ON-LINE“ STARÉ MAPY REGIÓNOV A OBCÍ SLOVENSKA

"ON-LINE" OLD MAPS OF THE REGIONS AND COMMUNITIES OF SLOVAKIA

Dagmar KUSEDOVÁ¹

Abstrakt

Nové formy a spôsoby evidencie, publikovania a spracovania starých máp na internete sa stávajú významným zdrojom informácií nielen pre vedecké účely, ale aj nevedeckú komunitu najčastejšie pre územnú správu, revitalizáciu a plánovanie územia. V roku 2018 sme sa venovali problematike starých máp v kontexte ich vizualizácie a poskytovania v prostredí internetu s dôrazom na územie Slovenska a obdobie novoveku (16. až 19. st.), ktoré je spojené okrem iného aj s tvorbou veľkomierkových a tematicky rôznorodých máp a ich možnej digitálnej evidencie. S odstupom rokov sa opäť venujeme vývoju evidencie starých máp, prehľadu ich potenciálnych zdrojov v relácii na aktuálne formy a štandardy digitálnej evidencie, tvorbe geodatabáz starých máp a rýchlo sa rozširujúcej palety aj on-line geoinformačných nástrojov na ich spracovanie, prezentáciu a virtualizáciu. Cieľom príspevku je poskytnúť aktuálny prehľad významných a inšpiratívnych riešení, projektov a iniciatív, dostupných nástrojov na domácich, a aj zahraničných internetových portáloch, ktoré umožňujú jednoduché prehľadávanie vytvorených alebo dostupných databáz starých kartografických diel s využitím metadátových katalógov (knížničných, archívnych, múzejných a ďalších), priestorových alebo atribútových dopytov v rámci digitálnych verzií ich obsahu. Úroveň a stav v tejto oblasti u nás ilustrujeme na konkrétnom príklade zberu, spracovania a analýzy máp v mierke regiónu bývalého panstva Červený Kameň a obce Častá. V rámci toho poskytujeme aktuálny stav katalogizácie kartografických dokumentov u nás v komparácii so stavom so zahraničím (Česká republika) a medzinárodnými aktivitami v oblasti tvorby súpisov a zbierok máp. Osobitnú pozornosť venujeme národným a odvetvovým geoportálom opäť v komparácii dobrých zahraničných príkladov spolu so stavom prenosu najmä analógových máp do prostredia internetu a relevantnej problematike otvorených dát, participatívnym a edukačným aktivitám ich digitalizácie a využitia v prostredí geoinformačných on-line nástrojov. Účelom príspevku je prispieť k dlhoročnej diskusii domácej kartografickej komunity o tvorbe kvalitných a on-line dostupných kartografických katalógov sprístupňujúcich vedeckej aj laickej verejnosti informácie o známych, ale aj menej známych jedinečných starých, ale aj novších kartografických produktoch zobrazujúcich rôzne lokálne a regionálne reálie. A to nielen nekomparatívnych diel zo 16. až 18. st., ale aj novších komparatívnych katastrálnych a vojenských topografických mapových diel. Obsah príspevku je výstupom projektu APVV-23-0062 (Depopulácia a destabilizácia? Prognózy a simulácie demografického vývoja Slovenska do konca 21. storočia a modelovanie jeho vybraných dopadov).

---

¹ doc. RNDr. Dagmar KUSEDOVÁ, CSc., Prírodovedecká fakulta Univerzity Komenského v Bratislave, Mlynská dolina Ilkovičova 6, 842 15 Bratislava, dagmar.kusendova@uniba.sk

Klíčové slová: stará mapa, Slovensko, Častá, katalogizácia, geopotál, geoinformačné nástroje

Keywords: old map, Slovakia, Častá, cataloging, geoportal, geoinformation tools